

PADESÁT LET ČESKÉ SPOLEČNOSTI KLINICKÉ BIOCHEMIE

Karel Kalla

12. 6. 1958 předsednictvo Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně schválilo vytvoření sekce klinické chemie. Podle organizačního řádu z roku 1961 byly všechny odborné složky lékařské společnosti nazývány sekcemi, později pak, po změně stanov, se změnil název na odborné společnosti.

Přípravný výbor se sešel 9. 9. 1958 v tomto složení (bez titulů): J. Hořejší, T. R. Niederland, K. Kácl, J. Homolka, J. Opplt, K. Mašek, J. Šula, J. Hrabáně, a rozhodl se svolat ustavující schůzi. Na základě tohoto rozhodnutí byla svolána ustavující a plenární schůze na den 10. 10. 1958. Konala se v 18 hod. v posluchárně I. ústavu pro lékařskou chemii v Praze. Jediným bodem programu byla přednáška prof. MUDr. J. Hořejšího - Mezinárodní biochemický sjezd ve Vídni v r. 1958. Jednání se zúčastnilo 44 biochemiků z Čech, Moravy a Slovenska.

První pracovní schůze proběhla dne 16. 1. 1959 ve 14 hod. v posluchárně fyziologického ústavu lékařské fakulty MU v Brně u příležitosti 65. narozenin prof. MUDr. Oktaviána Wagnera, přednosta Ústavu lékařské chemie MU v Brně. Odeznělo sedm sdělení, hlavně brněnských autorů (2 x jako spoluautor s MUDr. Talafantem a MUDr. Ševelou, asistenty ústavu lékařské chemie, byl i Josef Továrek).

Pracovní a volební plenární schůze se konala 20. 3. 1959 v 17 hod. v posluchárně I. ústavu lékařské chemie v Praze. V pracovní části odeznělo šest přednášek hlavně pracovníků ústavu.

Za přítomnosti 24 posluchačů proběhly volby. Předsedou byl zvolen prof. Hořejší, I. místopředsedou prof. Niederland, II. místopředsedou prof. Kácl, jednatelem doc. Homolka, zapisovatelem prim. Podivínský, pokladníkem prim. Mašek, členy výboru prof. Šula, prof. Wagner, revizory účtů prim. Hrabáně, ing. Wagner, náhradníky prim. Cicvárek, prim. Kulenda, prim. Nejedlý, prim. Opplt, doc. Štěpán, prim. Vyhnánek.

Vědecké pracovní schůze pak probíhaly zhruba 4krát ročně, mezi přednášejícími se začali více objevovat pracovníci z klinických pracovišť a posluchačů rovněž přibývalo. Na prosincové pracovní chůzi v r. 1959 bylo přítomno již 107 posluchačů.

25. 1. 1960 se v sále Lékařského domu v Praze uskutečnila slavnostní vědecká pracovní chůze u příležitosti 60. narozenin prof. MUDr. K. Kácla, které se účastnilo rovněž více než 100 posluchačů.

Ve dnech 29. 8. - 3. 9. 1960 se konal v Praze na Albertově Biochemický sjezd, kterého se aktivně zúčastnila i sekce klinické chemie.

V roce 1961 se konaly tři schůze sekce s tématikou vodní a solný metabolismus, společné schůze s Čsl. společností biochemickou.

V r. 1962 byly již některé pracovní dny mimo Prahu. Toxikologie se diskutovala 27. 3. 1962 v Hradci Králové, enzymologie 21. 9. 1962 v Českých Budějovicích a diabetes 23. 11. 1962 v Ústí nad Labem.

V říjnu 1962 byla schůze v Praze, kde se svými sděleními prezentovali i „mladíci“ v klinické biochemii, M. Engliš a J. Hyánek.

Sekce klinické chemie a slovenská odbočka sekce klinické chemie uspořádaly ve dnech 13. a 14. 11. 1962 dny klinické chemie v Novém Smokovci. Kromě čtrnácti různých přednášek z enzymologie, polarografie, elektroforézy zazněla i přednáška prim. Maška k ekonomickým problémům rozvoje nemocničních laboratoří. Narůstaly problémy v neúměrném vzrůstu počtu vyžadovaných vyšetření při nízkém stavu pracovníků, obtížích v materiálovém zásobení a špatném přístrojovém vybavení. Tehdy v 60. letech začaly vznikat Ústřední laboratoře, které se později změnilly na Laboratorní odd., a ještě později vznikla odd. klinické biochemie.

Ve funkčním období 1961 - 1963 proběhly volby na pracovním dnu 17. 2. 1961, kdy nedošlo ve složení výboru ke změnám. Dochází k vzrůstu počtu členů sekce, kterých bylo na konci tohoto období již 227. Z nich bylo 46 laborantů, kteří vytvořili samostatnou komisi.

V tomto období proběhlo 10 plenárních pracovních schůzí, na nichž bylo předneseno 88 sdělení. Dvakrát byly společné pracovní dny se slovenskou odbočkou ve Smokovci.

Komise laborantů měla dvě schůze, na nich byla přednesena čtyři sdělení a diskutována problematika zásobování sklem, zdroje chyb v laboratorní práci a stanovení transamináz.

Výbor se sešel devětkrát, projednával také spolupráci s International Federation of Clinical Chemistry (IFCC), styk s internistickou společností, zaměstnávání farmaceutů v klinických laboratořích a zásobování Ústředních laboratoří. Nepodařilo se získat publikační možnosti formou časopisu. Nikdo nebyl oficiálně vyslán na biochemický sjezd do Moskvy, i když se řada členů zúčastnila na vlastní náklady se zájezdem organizovaným Čedokem.

Ve volebním období 1963 - 1967 bylo uspořádáno 11 pracovních schůzí, 3 pracovní dny a 6 akcí ve spolupráci s jinými organizacemi. Akcí se průměrně zúčastňovalo 65 posluchačů. Začaly se rozvíjet mezinárodní styky. Na našich akcích přednášelo 13 zahraničních účastníků, kteří se zúčastnili následujících akcí: Celostátní seminář o problematice lipidů - květen 1965, mezinárodní kurz klinické biochemie - Praha srpen 1965, přednáška prof. Wallera z Tübingenu, NSR - březen 1966, pracovní dny v Novém Smokovci - říjen 1966, automatizace laboratorní práce. Zájezdy na kongresy byly obesílány velmi málo. Ani na posledním mezinárodním sjezdu v Mnichově jsme nebyli oficiálně zastoupeni. Dobře pracovala komise biochemických laborantů, která připravila tři celostátní pracovní konference, 4. 6. - 6. 6. 1964 slavná první konference v Jilemnici, organizovaná tamním vedoucím laborantem Emilem Stachem, kde bylo předneseno 46 sdělení, uskutečnila se panelová diskuze a počet účastníků byl 243. Další pak byly v Brně a Bratislavě. Opět se nepodařilo vydávat vlastní odborný časopis.

4. 9. 1965 přednesl prof. Niederland slavnostní projev na pracovním dnu v Praze u příležitosti 60. narozenin prof. MUDr. J. Hořejšího, DrSc., dále pak zaznělo i 14 dalších odborných sdělení.

24. 4. 1969 se v posluchárně I. ústavu lékařské chemie v Praze konala volební plenární schůze.

Od stejného data vznikla Česká a Slovenská společnosti klinické biochemie na základě federálního uspořádání státu. Volilo se na plenární schůzi a ti členové, kteří nemohli přijet, volili korespondenčně. Předsedou byl zvolen prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc, vědeckým sekretářem prim. MUDr. R. Podivínský, místopředsedou prim. MUDr. Jícha.

Členy výboru byli zvoleni prim. MUDr. B. Nejedlý, doc. MUDr. V. Kulhánek, doc. MUDr. Večerek, prof. MUDr. K. Kácl, DrSc., prof. MUDr. J. Hořejší, DrSc., prof. Hule, dr. Lahn.

Od r. 1971 začal pracovat i Federální výbor společnosti, kde se předsedové a vědeckí sekretáři střídali ve funkcích federálních vždy po dvou letech. Členy Federálního výboru byli dále místopředsedové obou společností a další člen výboru. Od roku 1971 na první dvouleté období byl federálním předsedou prof. Homolka, z české strany zasedali ve výboru též prim. Podivínský, prim. Jícha a prim. Nejedlý. Projednávaly se hlavně celostátní akce, časopis, zahraniční cesty a další záležitosti týkající se obou společností.

Významnou událostí r. 1971 bylo uspořádání kongresu klinické biochemie v Praze pod názvem *Congressus biochimiae clinicae Pragensis cum participatione internationali* ve dnech 14. 9. - 18. 9. 1971. Prezidentem kongresu byl prof. Homolka, vice-prezidentem prim. Cícvárek, generálním sekretářem prim. Podivínský, vědeckým sekretářem doc. Masopust, tiskovým mluvčím doc. Mašek a technickým sekretářem dr. Hyánek. Hlavními tématy byla polarografie v lékařské chemii, imunochemie, biochemie mozkomíšního moku a chemické aspekty intenzivní péče. Kongresu se zúčastnilo přes 500 posluchačů, 200 bylo ze zahraničí. Bylo předneseno přes 200 přednášek. Kongresu se zúčastnil i předseda IFCC prof. Martin Rubin z USA, který kromě pozitivního hodnocení přislíbil i podporu kandidatury pro uspořádání některého z příštích kongresů této mezinárodní společnosti. Ve svém závěrečném projevu uvedl: „Z titulu své funkce jsem navštívil už velkou řadu zemí, kde se pořádaly podobné kongresy a musím prohlásit, že váš kongres byl brilantní.“

V období 1971 - 1974 se uskutečnilo 12 pracovních dnů. Z nich je třeba připomenout data 3. 10. 1972, kdy zde přednášel prof. Poul Astrup o acidobazické rovnováze, 23. 11. 1972 prof. A. I. M. Keulemans z Holandska o významu instrumentálních analytických metod pro lékařskou chemii. 28. 3. 1973 se konal pracovní den spojený s plenární volební schůzí. 18. 6. 1973 přednášel v Praze dr. J. Badin z Paříže o jedнокrokové selektivní precipitaci sérových proteinů a jejich klinické aplikaci. Velkou domácí akcí byly Československé pracovní dny v Příbrami s tématy: Laboratorní kontrola a formy biochemických nálezů, technické aspekty provozu klinické biochemie, objektivní hodnota biochemické informace a multifázický screening.

1975 - 1979

28. 1. 1975 byla ustavena komise biochemické a toxikologické analytiky pod vedením prof. dr. ing. Z. Vodrážky, DrSc. Jejím hlavním úkolem byla postgraduální edukace analytiků. Bylo uspořádáno 18 pracovních dnů. Ze zahraničních hostů přednášel 9. 10. 78 prof. E. Kaiser z Vídně o biochemii hyperurikemie.

Nejvýznamnější vědeckou událostí v tomto období bylo uspořádání 2. Evropského kongresu klinické chemie v Praze ve dnech 3. - 8. 10. 1976. Kongresu se zúčastnilo 1500 posluchačů ze 30 zemí. Prezidentem kongresu byl prof. Homolka, generálním sekretářem prim. Podivínský.

Zúčastnil se též předseda IFCC, prof. J. Frei ze Švýcarska. Předneseno bylo 270 přednášek z onkologie, enzymologie, statistických metod, automatizace, vrozených vad metabolismu, likvorologie, lipidů, imunostanovení, biorytmu, hemokoagulace a toxikologie. Vystaveno bylo 235 posterů. Součástí kongresu byla i výstava Clinichem 1976, na které se kromě jiného prezentovaly i analyzátory Technicon a Grainer. prof. Homolka byl zvolen i na další období členem kongresového výboru IFCC. V r. 1976 se společnost konečně dočkala i svého odborného časopisu. V Nitře začal být vydáván časopis *Biochimica Clinica Bohemoslovaca*.

Šéfredaktorem se stal prof. Hořejší, výkonným redaktorem prim. Cicvárek, který však záhy vážně onemocněl, takže jeho funkci převzal prim. MUDr. V. Okša, CSc. z Nitry. Časopis byl vydáván až do doby rozdělení státu, do r. 1992.

V tomto období proběhly také slavnostní pracovní schůze. 29. 11. 1973 v Olomouci u příležitosti 50. narozenin prim. Podivínského, 13. 1. 1976 v Praze u příležitosti 70. narozenin prof. Hořejšího a konečně 13. 1. 1976 rovněž v Praze u příležitosti 60. narozenin prof. Homolky.

1981 - 1986

Bylo uspořádáno 5 celostátních akcí. 4. 11. - 7. 11. 1981 Piešťany. Témata: spolehlivost práce na OKB, matematické metody v objektivizaci diagnostického procesu, organizace a racionalizace práce na OKB, nové trendy v likvorologické diagnostice, algoritmy při diferenciální klinicko-biochemické diagnostice, monitorování terapie z aspektu klinické biochemie a farmakologie, klinická enzymologie. 15. - 18. 9. 1982 v Českém Krumlově s tématy: Třístupňový diagnostický systém a racionalizace klinicko-biochemických vyšetření, steroidní hormony a jejich stanovení, monoklonální gamapatie. 14. - 17. 10. 1984 v Hradci Králové s hlavními tématy: Klinicko-biochemická diagnostika onemocnění ledvin, parenterální výživa a otázky bioenergetiky, klinicko-biochemická diagnostika onemocnění GIT, biochemie pojiva, medicínská informatika v klinické biochemii. Vystaveno bylo 50 posterů. 5. - 7. 11. 1986 v Brně, kde hlavními tématy byl Diabetes mellitus, lipidy a lipoproteiny a standardizace v klinické biochemii. Bylo prezentováno 76 posterů.

Pracovních dnů se konalo celkem 25. Z nich je třeba připomenout následující: 1. 6. 1981 v Praze přednášeli pracovníci Centrální laboratoře univerzitní nemocnice Greetingen (Nizozemsko), F. A. J. Muskiet a J. van der Meulen o tumorových markerech, vyšetření steroidů a jejich metabolitů v moči plynovou chromatografií. 25. 4. 1983 v Praze vyšetřování a standardizace močového sedimentu a vyšetřování močových kamenů. Jako host vystoupil prof. D. Kutter z Lucemburska s přednáškou Racionalizace močové mikroskopie.

26. 5. 1983 v Tělovýchovném středisku v Nymburce spolu se Společností tělovýchovného lékařství: Určení základních biochemických parametrů pro sledování ve vrcholovém sportu, jejich standardizace a unifikace. 2. 7. 1984 přednášel v Praze John M. Pavelek, Ph. D. za Yale Univerzity School of Medicine, USA: Nové aspekty v biosyntéze savčích melaninů. 9. 1. 1986 v Lékařském domě v Praze slavnostní schůze pořádaná u příležitosti 70. narozenin prof. Homolky. 5. 6. 1986 zorganizovali prim. Kalla a prim. Nejedlý v Pelhřimově celostátní seminář o maltodextrinech a tekuté výživě.

2. 4. 1984 odstoupil z funkce vědeckého sekretáře prim. Podivínský. Do výboru byl kooptován prim. MUDr. Karel Kalla, který byl 16. 4. 1984 zvolen výborem vědeckým sekretářem.

27. - 28. 5. 1986 se konaly v Hradci Králové I. Dny mladých klinických biochemiků s tématy: Vynálezecké a zlepšovateľské hnutí v klinické biochemii a vědecko-technický rozvoj oboru, nové metody a diagnostické postupy v KB, novinky v interpretaci biochemických vyšetření.

Prezentováno 18 posterů. 18. 6. 1986 v rámci Československo-francouzských lékařských dnů přednášel prof. Raymond Bourdon (Paříž): Plasmová emisní spektroskopie a její aplikace u intoxikací anorganického původu. 3. - 4. 7. 1986 ve Znojmě proběhlo Československo-rakouské sympozium, kde se hovořilo o stavu klinické biochemie u nás a v Rakousku, doškolení lékařů, poruchách lipidového metabolismu, vrozených vadách metabolismu, interpretaci klinicko-biochemických nálezů v metabolické péči, enzymatických metodách a hormonální antikoncepci.

Od února 1985 byly 2krát ročně vydávány Informace čs. společnosti klinické biochemie, ve kterých kromě zpráv o proběhlých odborných akcích, činnosti výboru a nových akcích byly i úvodníky, týkající se klinické biochemie v širším kontextu. Redaktorem, vydavatelem a hlavním přispívatelem byl prim. Kalla.

Výbor se sešel v uplynulém období třináctkrát a pracoval v následujícím složení: předseda prof. Homolka, vědecký sekretář prim. Podivínský a od dubna 1984 prim. Kalla, místopředsedové prim. Kosek, prof. Vodrážka, členové výboru: prof. Mašek, doc. Masopust, RNDr. Říhová, prim. Šebesta, prim. Vozníček. Revizní komise: doc. Hyánek, prim. Rouchal, náhradníci: doc. Adam, prim. Holeček. Ve společnosti pracovaly sekce pojiiva (doc. MUDr. Milan Adam, DrSc.) a toxikologické analytiky (prof. dr. ing. Zdeněk Vodrážka, DrSc.), která měla 4 semináře v r. 1982 v Čeladné, 1984 Podolánky v Beskydách, X. jubilejní v r. 1985 v Pelhřimově a v r. 1986 v Poděbradech.

5. 12. 1986 se v Lékařském domě v Praze konal pracovní den a volební plenární schůze. V pracovní části byla na programu lékařská genetika a v druhé části proběhla volební plenární schůze. Zprávu o činnosti Společnosti za období 1981 - 1986 přednesl prim. Kalla.

Společnost měla 862 členů, z toho 469 žen a 393 mužů.

Byl zvolen nový výbor, do kterého již nekandidovali prim. Podivínský ani prim. Rouchal.

Výbor byl zvolen v následujícím složení: Předseda prof. Homolka, vědecký sekretář prim. Kalla, I. místopředseda prim. Kosek, II. místopředseda prof. Vodrážka, členové výboru: prof. Adam, prof. Hyánek, prof. Masopust, prof. Mašek, RNDr. Říhová. Revizoři: prim. Vozníček, prim. Palička, prim. Holeček. Náhradníci: prim. Zich, prim. Šebesta.

1987 - 1990.

Počet výborových schůzí v tomto období byl 21.

Celostátní sjezdy se konaly 2 a to 17. - 19. 3. 1988 v B. Bystrici s hlavním programem: Účast klinické biochemie na celospolečenských programech, výpočetní technika v KB, analyticko-technická problematika, klinická biochemie v tělovýchovném lékařství, biochemická vyšetření v dětském věku, vnitřní prostředí a intenzivní péče, diagnostický

význam a analytické problémy biochemických vyšetření netradičních biologických materiálů. Posledním sjezdem před změnou společenského systému ve státě byl 21. československý sjezd v Brně 25. - 27. 10. 1989. Hlavní témata: Metodické aspekty častých onemocnění z pohledu klinického biochemika, Analytika, Analyzátoři a Výpočetní technika. Vystaveno bylo 56 posterů.

Pracovních dnů bylo svoláno 18. Dne 15. 9. 87 v Brně u příležitosti 60. narozenin prim. MUDr. Svatopluka Paráka a 31. 5. 1988 k 60. narozeninám prof. MUDr. Milana Adama, DrSc.

Dny mladých klinických biochemiků byly organizovány prim. Paličkou a prim. Zichem.

II. Dny mladých klinických biochemiků (MKB) byly v Mostě, nosná témata: Nové metodické a diagnostické postupy v KB, Výpočetní a přístrojová technika v KB, Novinky v klinické interpretaci biochemických vyšetření.

III. Dny MKB v Pelhřimově ve dnech 7. - 9. 11. 1988. Témata: Nové metodické a diagnostické postupy v KB, řízená diskuze k posterům, interpretace biochemických vyšetření.

IV. Dny MKB Hradec Králové ve dnech 22. - 24. 4. 1989. Témata: Nové metodické a diagnostické postupy v KB, novinky v přístrojové technice, Postgraduální přednáška, současná problematika metabolismu lipidů a lipoproteinů, řízená diskuze u posterů.

V. Dny MKB v Benešově 10. - 13. 5. 1990.

Každoročně se též uskutečňovaly postgraduální semináře sekce biochemické a toxikologické analytiky (prof. Vodrážka), sekce pojiva (prof. Adam) a nově zřízené imunochemické sekce (prof. Engliš).

Ve Federálním výboru, kde v r. 1989 zasedali prof. Homolka, prim. Kalla, doc. Valovičová a prim. Kováč došlo na jednání v Brně 25. 10. 1989 k dohodě, že celostátní sjezdy budou vždy za dva roky střídavě zajišťovány oběma společnostmi. Příští sjezd bude v Košicích v r. 1991 se zaměřením na pediatriickou KB a nefrologii.

V souvislosti s celospolečenskými změnami v naší republice výbor na své schůzi 11. 1. 1990 v Lékařském domě v Praze jednohlasně odstoupil s tím, že bude zajišťovat kontinuitu do nových voleb. Volební komise se skládala z členů dosavadního výboru, krajských odborníků, MUDr. Kloudové, ing. Kadaníkové, ing. Juklové a RNDr. Bilyka. Volební komise připravila kandidátku s dvojnásobným počtem kandidátů než je členů výboru. Volby byly provedeny korespondenčně dvoukolově. 20. 2. 1990 na základě výsledků prvního kola volební komise sestavila kandidátku. 22. 2. 1990 se konala veřejná schůze výboru ČSKB, na které sdělil prof. Homolka, prof. Mašek, prof. Vodrážka a prim. Kosek, že již nehodlají do nového výboru kandidovat. Zvolena čtyřčlenná volební komise, která měla volby řídit. 27. 3. 1990 se uskutečnila schůze výboru a volební komise. Na základě výsledků korespondenčního hlasování byl zvolen výbor v následujícím složení: předseda prim. Palička, vědecký sekretář prim. Kalla, I. místopředseda RNDr. Votruba, 2. místopředseda prim. Jabor a RNDr. Friedecký, pokladník RNDr. Louženský. Členové výboru: prof. Hynek, prof. Masopust, prof. Engliš, prim. Buryška, RNDr. Kratochvíla, ing. Špaček. Revizní komise: prim. Bartek, doc. Kazda, RNDr. Ondráček. Dohodnuto, že výbor v tomto složení bude pracovat do konce r. 1993, kdy dojde k dalším volbám. Zachovány zůstaly pracovní sekce: imunochemická (prof. Engliš), lékařské chemie a biochemie (doc. Duchoň), pojiva (prof. Adam), vrozených metabolických chorob (prof. Hyánek), biochemické a toxikologické analytiky (Dr. Kratochvíla).

19. 6. 1990 v Jestřábí na Lipně zasedaly výbory české a slovenské společnosti. Dohodnuto, že Federální výbor budou tvořit předsedové, vědeckí sekretáři a 1. a 2. místopředsedové obou společností. Předsedové se budou střídát vždy po 2 letech. V období 1990 - 31. 12. 1991 doc. Palička, 1992 - 31. 12. 1993 doc. Pullmann. Zasedání budou střídavě v České a Slovenské republice. V r. 1991 budou Dny MKB v H. Brodě, 1992 Federální sjezd na Slovensku, 1993 Dny MKB na Slovensku, 1994 Federální sjezd v Česku. V listopadu 1990 byli kooptováni do výboru ČSKB Marta Šedinová, předsedkyně sekce biochemických laborantů, a Miloš Nejedlý. Federální výbor na svém zasedání v Olomouci 4. 12. 1990 rozhodl o svém rozšíření o zástupce Sekce biochemických laborantů (M. Šedinová a J. Šuráni)

1991

V r. 1991 se konalo 7 schůzí výboru společnosti, 7 pracovních dnů. Na jednom z nich přednášel prof. Wisser z Německa. V H. Brodě se konaly VI. Dny MKB s programem:

Urolitiáza, metabolické bilance a automatické analyzátoři. Pro Euromedlab v Nice byl nominován doc. Palička do vědeckého výboru kongresu. Postgraduální seminář sekce biochemické a toxikologické analytiky se konal ve Znojmě 18. - 21. 6. 1991.

Hlavními body programu výborových schůzí byly kontakty se Staprem k vydávání Informací společnosti KB a katedry KB ILF Praha. 13. 2. 1991 podána informace, že Stapro bude vydávat zpravodaj čtvrtletně pod názvem FONS. Členové společnosti jej budou dostávat zdarma. Vydávání časopisu zajišťuje PharmDr. J. Skalický, přestávají se vydávat Informace čs. společnosti KB. V průběhu roku opakovaně diskutováno zajištění systému externího hodnocení kvality (EHK). Předpokládá se 8 cyklů, vzata kritéria Instandu. Zřízen poradní sbor Národní kontrolní a referenční laboratoře pro klinickou biochemii (NKRL), který je společným orgánem Společnosti a NKRL. Předsedou se stal prim. Schneiderka, místopředsedou dr. Friedecký, sekretářem dr. Kloudová, členové: prof. Hyánek, dr. Pollak, dr. Hendl, dr. Bilyk, dr. Bartek. Odsouhlaseno 11 laboratoří pro zajišťování atestace kontrolních vzorků. 1. 10. 1991 upřesněno zajištění EHK na rok 1992: 4 cykly po 2 vzorcích, 1 cyklus močový, 1 kontrola fotometrů. 25. 6. 1991 byl do výboru kooptován doc. Štern do té doby, než budou vyřešeny problémy Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

Byly stanoveny zásady pro kalkulaci nákladů. Ke každé metodě bude vypracován zaváděcí list, kde bude stanoven počet bodů. 139 metod je již hotových, asi 50 metod je třeba ještě vypracovat. Byla podána informace o Evropském kongresu v Krakově, prim. Jabor se stal členem edukační komise IFCC. prof. Masopustovi byla udělena cena České lékařské společnosti JEP za publikaci: Požadování a hodnocení biochemických vyšetření I a II.

1992

Celostátní sjezd KB v Košicích 2. - 5. 9. 1992 (204 účastníků, 41 přednášek, 74 posterů)

VII. Dny MKB Olomouc, 23. - 25. 6. 1992

Biolab Bratislava 19. - 21. 10. 1992

Pracovních dnů bylo pět, schůzí výboru šest.

Federální výbor zasedal 8. 4. 1992. Projednával zajištění externí kontroly kvality, udělování licencí, sazebník VZP, časopis Biochimica clinica Bohemoslovaca (BCB), příprava celostátního sjezdu, postgraduální vzdělávání lékařů a ostatních vysokoškoláků.

Začátkem ledna 1992 zemřel prof. Homolka a v Polsku prof. Kravczinský. Vedly se diskuze o sazebníku VZP pro klinickou biochemii, který v podobě vydané VZP je pro KB nepřijatelný. Projednávana příprava dalšího vzdělávání. Položen základ k „Šternovým kurzům a zkoušce ze speciální průpravy“. Příprava bude rozsahem a náročností stejná jako u lékařů, bude zahrnovat fyziologii, patofyziologii. 18. 5. 1992 projednávano opět EHK, placení kontrolních cyklů. Nákup sér na jeden kontrolní cyklus stál 230000 Kč. Placení odmítla jak FN, tak i ČLS. 10. 5. 1992 bylo proto jednáno se Staprem, které by zajišťovalo nákup sér a rozesílání za přímou úhradu z jednotlivých laboratoří. Stapro by zajišťovalo provozní stránku, odbornou NKRL. Za poplatek 4000 Kč bylo možné se přihlásit k EHK v r. 1992. Byly navázány kontakty s holandskou společností KB. Začalo se pracovat na koncepci oboru.

Výborové schůze 30. 9. 1992 se zúčastnil jako host prof. Hořejší, kterému bylo uděleno čestné členství společnosti. Stapro začalo rozesílat 2. cyklus kontrolních vzorků. Vyslovena nespokojenost s vydáváním časopisu BCB. Uvažováno o vydávání v Čechách. Pracovalo se na novém sazebníku VZP. V listopadu přijel prof. Zinder, člen EB IFCC a předseda izraelské společnosti klinické biochemie. Vzdělávání vysokoškoláků by měla zajišťovat katedra KB ILF. Proto požádán doc. Štern a zástupci komory ostatních vysokoškoláků o urychlené vypracování návrhu specializační náplně.

Na zasedání Federálního výboru (FV) 3. 12. 1992 hlavně diskutována otázka časopisu BCB. Protože SSKB není schopna ekonomicky ani provozně zajistit vydávání časopisu v r. 1993, žádá FV ČSKB, aby zajistila vydávání v nakladatelském středisku ČLS od 1. čísla 1993.

Na poslední výborové schůzi ČSKB 16. 12. 1992 se diskutovalo o vydávání časopisu v r. 1993. Vedoucím redaktorem byl jmenován prof. Kazda, výkonným redaktorem dr. Votruba. Zatím nebylo jasné, zda bude vydávat Stapro nebo ČLS. Cena společnosti byla udělena dr. B. Friedeckému za soubor prací o externí kontrole kvality.

1993

1. Celostátní sjezd české společnosti klinické biochemie, Seč, 20. - 22. 9. 1993

Pracovní dny se uskutečnily sedmkrát (pětkrát v Praze, dvakrát mimo Prahu).

Výbor se sešel devětkrát.

V r. 1993 bylo počítáno se šesti cykly EHK (4krát sérum, 2krát moč za cenu 8500 Kč/1 laboratoř). Začal se vydávat časopis Klinická biochemie a metabolismus za redaktorství prof. Kazdy a dr. Votruby. V tomto roce byla vydána 3 čísla, v dalších 4 čísla ročně. Vypracovávaly se nové registrační listy pro pojišťovny. 2. - 7. 2. 1993 se sešla sedmičlenná pracovní skupina na urologické klinice v Praze k dokončení veškerých prací pro zdravotní pojišťovny. Pracovalo se do noci a konzumoval se výborný boršč od paní Bilykové. Byla provedena korektura všech registračních listů, stanoveno ohodnocení statistických vyšetření, nové registrační listy byly vloženy do počítače, stanovena kritéria pro komplexní, cílené a kontrolní vyšetření klinickým biochemikem a vypracovány registrační listy pro výkony v preanalytické a postanalytické fázi.

Na výborové schůzi 10. 3. 1993 byla uctěna památka zemřelého bývalého vědeckého sekretáře prim. Podivínského a bývalého vědeckého sekretáře sekce biochemických laborantů J. Mojžíše. Bylo konstatováno, že od 1. 1. 1994 bude VZP proplácet vyšetření pouze na základě předložení certifikátů z EHK.

Naši společnost navštívili zástupci holandské společnosti prof. Jansen a prof. Sanders. Prohlédli si laboratoře v Hradci Králové, Motole a na Homolce. Nabídli další formy spolupráce.

Na evropském kongresu v Nice byl doc. Palička zvolen členem výboru FESCC.

Na schůzi 28. 6. 1993 byla uctěna památka náhle zesnulého prim. Paráka z laboratoře v Brně- Bohunicích a vedoucího katedry KB SZP v Brně.

Bylo odsouhlaseno logo ČSKB. 10 členů naší společnosti se zúčastnilo světového kongresu v Melbourne. Prezentovali 16 posterů, prim. Jabor získal první cenu za poster ve skupině acidobazické rovnováhy.

Cena společnosti udělena doc. Tichému z Hradce Králové za práce o gamapatiích.

1994

Počet členů je 994.

Symposium Fons bylo na Seči 12. - 15. 9. 1994 s tématy: Nové technologie v KB, management a ekonomika, poruchy metabolismu kostní tkáň, lipidy, analytické imunochemické metody, perinatální screening, tumorové markery, hemokoagulace, monitorování hladin léků. 314 účastníků, 21 firem, 43 posterů.

Biolab se konal v září v Mostě.

Mladí biochemici Poděbrady 23. - 25. 5. 1994. 115 účastníků, 21 přednášek mimo vyzvané hosty.

Pracovní dny 3, na jednom z nich, 26. 10. 94 imunochemický den, přednášel prof. Rádl z Nizozemska.

Výbor se sešel 10krát.

Na jaře 1994 končí volební období výboru. Byly uskutečněny dvoukolové korespondenční volby. Naše společnost byla oficiálně přijata do IFCC. Byla vytvořena pracovní skupina pro kontrolu glukometrů.

25. 3. 1994 v Č. Krumlově proběhla společná schůze starého a nového výboru. Bylo odesláno 987 volebních lístků, 411 se vrátilo, 1 byl neplatný. Zvolení byli: dr. Breinek, prim. Buryška, prof. Engliš, dr. Friedecký, dr. Gotzmannová, prim. Jabor, prof. Kazda, prof. Masopust, doc. Palička, doc. Štern. Revizní komise: prim. Blažej, prim. Cheníčková, dr. Votruba (předseda).

Výbor sekce biochemických laborantů byl zvolen ve složení: Chaloupka, Dostál, Hlaváč, Nejedlý, Rychnovská, Šedinová, Vémolová. Tajným hlasováním byl předsedou ČSKB zvolen doc. Palička. Pak byly předestřeny úkoly na příští období. Po jejich publikaci výbor konstatoval, že úkolů opět přibýlo a počet členů výboru byl redukován oproti minulému období. Jednohlasně odsouhlasen návrh na rozšíření výboru o 4 členy podle počtu hlasů z voleb. Kooptováni byli: dr. Skalický, prim. Kalla, doc. Schneiderka, dr. Kratochvíla. Poté byli voleni další funkcionáři: místopředsedové dr. Gotzmannová

a prim. Jabor, vědecký sekretář prim. Kalla, pokladník doc. Štern. Jmenována pracovní komise pro: koncepci oborů, vzdělávání, odborné akce, tisk, akreditace, spolupráce s diabetology, vědecká komise a styk se zahraničím. Byly zajištěny dva kurzy s holandskou společností (prof. Engliš). Pracovalo se na výpočtu režie našich pracovišť v novém sazebníku a definici nositele výkonu. Naši tři zástupci se zúčastnili sjezdu holandské společnosti KB. Holandská strana nabídla možnost bezplatného začlenění do jejich systému kontroly. Diskutována postgraduální výchova lékařů a analytiků, délka v obou kategoriích stejná. Prováděn experiment s novými statistickými výkony (prim. Jabor). Pracovní skupina prim. Jabora spolu se Staprem pracuje na číselníku metod podle materiálů IFCC. Zpracováno je již 1647 položek. Stapro předá číselník bezplatně ČSKB. M. Šedinová informovala, že novým vedoucím katedry zdravotních laborantů v IDVZP Brno se stal prim. Dastych.

Cena společnosti udělena prof. Englišovi za publikaci o proteinurii.

1995

II. národní sjezd ČSKB s mezinárodní účastí Luhačovice, 18. - 21. 9. 1995 Hlavní témata: Moderní separační metody v KB, intenzivní péče, vyhodnocovací postupy v KB, receptory a receptorové choroby, mok mozkomíšni, litiasa, moderní diagnostika a monitorování ICHS, správná laboratorní praxe, molekulární biologie, imunologie, výuka v KB.

Biolab Praha 19. - 21. 6. 1995

Pracovních dnů pět, dva pracovní dny sekce biochemických laborantů.

Katedra KB IPVZ Praha a společnost KB 22. - 24. 5. 1995 holandský kurz. Přednášeli dr. Badenhuis o kontrole jakosti a dr. Goldschmidt o vyhodnocovacích postupech.

Výbor se sešel 11krát. Do EHK bude zahrnuta i suchá chemie a tumorové markery. V EHK se počítalo s 50 cykly i pro další obory. Bude vydáváno osvědčení o účasti. Byla provedena kontrola registračních listů pro nový sazebník. Plnění dohody s holandskou společností:

Osmi laboratořím u nás budou zaslány kontrolní vzorky ve dvou cyklech. Vzájemně otiskování článků v angličtině, v příštím roce bude holandský kurz s endokrinologickou tematikou. Zanikla sekce pojiva, která se stala samostatnou společností. Výbor byl informován Staprem, že hodlá odstoupit od smlouvy s ČSKB v zajišťování EHK a informuje o vytvoření SEKK s. r. o., který by tuto činnost zajišťoval. MZd zařadilo klinickou biochemii mezi základní atestační obory. Pro vysokoškoláky analytiky byla vytvořena atestace analytické metody v KB. Pro absolventy farmaceutických fakult není možná žádná specializace v KB. Přesto znovu jednáno s MZd o možnosti nastavby na internu, chirurgii, pediatrii, gynekologii a porodnictví, ARO a praktické lékařství. Absolventům farmacie umožnit též specializaci v analytických metodách v KB. Posouzen též materiál o zařazení zdravotních laborantů do vyššího středního vzdělávání - diplomovaný zdravotní laborant. Časopis Fons se začal posílat do Holandska. Bylo vypracováno stanovisko pro pojišťovny o perzonálním zajištění pracovišť KB. Na vyhlášené výběrové řízení k externí kontrole kvality přišla pouze jedna přihláška od SEKK s. r. o. Rozhodnuto, že imunologické dny, které zajišťovala imunochemická sekce, budou společné s nukleární medicínou.

1996

Symposium Fons 96 v Luhačovicích, 7. - 9. 10. 1996

Mladí biochemici Janské Lázně, 20. - 22. 5. 1996. Témata: molekulární biologie, strategie a taktika vnitřní kontroly kvality, mezibuněčné komunikace. 71 posluchačů, 2 z Holandska.

Byla však velmi malá účast na přednáškách. Další akce bude v r. 1998, do té doby bude akce přehodnocena.

Holandský kurz v Praze: Endokrinologie.

Zajištění části odborného programu na Pragomedice: Biochemické vyšetření v ordinaci praktického lékaře a u lůžka nemocného.

Světového kongresu IFCC v Londýně se zúčastnilo přes 100 pracovníků naší společnosti.

Pracovní dny 4 (14. 2. 1996 spolupráce s gynekologem a genetikem, 14. 10. 1996 prof. Griffiths: Intra a extrahepatální cholestáza, imunochemický den 13. 11. 1996: Biologické funkce plazmatických bílkovin a jejich klinické využití, analytika. 4. 12. 1996 pracovní den sekce molekulární biologie).

Výbor se sešel desetkrát. Byla schválena smlouva se SEKK o zajišťování EHK. Činnost zahájila sekce molekulární biologie. Omezila se na vzájemnou pomoc při zavádění nových metod. Byl vydán nový sazebník pojišťoven. prof. Hyánek se stal revizním lékařem ústředí VZP pro obor KB. doc. Palička byl zvolen prezidentem FESCC. SEKK začal vydávat osvědčení o účasti a na vyžádání certifikát. Výbor souhlasí, aby SEKK zajišťoval pro OKB 2 povinné cykly. Doporučené jsou 4 cykly. Před dokončením je materiál o odběrech biologického materiálu, jeho skladování a transportu, který vypracoval dr. Friedecký. Úspěšný byl imunochemický den organizovaný prof. Englišem. Společnosti nukleární medicíny byla nabídnuta možnost společného pořádání se střídáním organizace akce mezi oběma společnostmi. MZd vytvořilo pracovní skupinu, která navštívila pracovně USA a která bude připravovat zásady pro akreditaci našich nemocnic. Akreditace pracovišť KB by mohlo být součástí akreditace nemocnic.

1997

III. sjezd společnosti klinické biochemie v Hradci Králové 29. 9. - 1. 10. 1997. Hlavní témata:

Apolipoproteiny, KB v gastroenterologii, molekulární biologie, imunitní systém, firemní a edukační přednášky. Účast přes 500 posluchačů.

Bioobab v Pelhřimově 29. 6. - 1. 7. 1997.

Pracovní dny 3 (9. 4. 1997 v Praze k 70. narozeninám prim. Nejedlého)

Pracovní dny biochemických laborantů 2.

Holandské dny v IDVZ Praha.

Výbor se sešel desetkrát. Byly vytvořeny stálé pracovní skupiny pro: publikační činnost, koncepci, strategické plánování a rozvoj, edukaci, zabezpečení kvality a ekonomiku a management.

Výbor se vyjadřoval k dalšímu návrhu postgraduální přípravy (lékaři 4, 5 roku, z toho 3 roky klinika, 1, 5 roku laboratorní část, u zdravotních laborantů výbor trval na VOŠ - diplomovaný zdravotní laborant). Z iniciativy KB se konala schůze předsedů oborových komisí VR ČLK a předsedů odborných společností oborů s laboratorní složkou k návrhu kategorizace klinických laboratoří. Na zasedání FESCC v Basileji byl odsouhlasen 14. evropský kongres - Euomedlab 2001 v Praze. Změnil se název IFCC na International Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine. Prim. Jabor předložil návrh koncepce oboru. Na jaře zasedala v Praze publikační divize IFCC. Dohodnuto, že na imunochemických dnech se budou podílet společnosti nukleární medicíny, imunologie a alergologie a klinické biochemie. Byla vydána příručka „Preanalytická fáze“. Připravovány volby, opět dvoukolové korespondenční. Výbor bude sedmičlenný, odstupující předseda bude automaticky přecházet do nového výboru k zachování kontinuity. Výborových schůzí se bude zúčastňovat 1 člen výboru sekce biochemických laborantů. Výbor stanoví rovněž pět předsedů komisí: vědecké, edukační, publikační, managementu a kongresové. Ti si vyberou aktiv svých spolupracovníků. Výbor uctil památku zesnulého 1. předsedy společnosti, prof. Hořejšího.

1998

Alps-Adria kongres v Karlových Varech 24. 9. - 26. 9. 1998. Sympozia: ateroskleróza, preanalytická fáze, postanalytická fáze, výuka v laboratorní medicíně, úloha IFCC a FESCC.

Fons 1998 v Karlových Varech 27. 9. - 19. 9. 1998, témata: kardiovaskulární markery, intenzivní péče, chemometrie a metrologie, půldenní Fórum mladých klinických biochemiků, edukační přednášky.

Biolab v Liberci.

Imunochemický den Ústí nad Labem spolu se společností nukleární medicíny a imunologií.

Pracovní dny 3 (jeden sekce biochemických laborantů).

Počet členů 1064 (733 žen, 331 mužů), 20 % lékařů, 47 % ostatních vysokoškoláků, 33 % SZP.

Výbor zasedal devětkrát. Diskutoval o webové stránce společnosti. V EHK přijato stanovisko, že informace o opakovaném neúspěchu při EHK provede SEKK, pokud vedoucí pracovišť nebudou na toto upozornění reagovat, bude uvědoměn výbor společnosti. U opakovaně neúspěšných pracovišť bude informováno příslušné okresní sdružení ČLK. Prim. Jabor přednesl konečnou verzi koncepce oboru se zapracovanými připomínkami.

18. 4. 1998 se v hotelu Peršlák konala povolební schůze za přítomnosti předsedy volební komise prim. Lercha. Počtem 442 platných hlasů byl zvolen sedmičlenný výbor společnosti, tříčlenná revizní komise a pětičlenný výbor sekce biochemických laborantů. V tajné volbě byl předsedou zvolen prim. Kalla. doc. Palička se automaticky, jako odstupující předseda, stal členem výboru, když předtím odmítl další kandidaturu. Stal se čestným předsedou. Místopředsedou se stal dr. Friedecký, vědeckým sekretářem ing. Vávrová, pokladníkem dr. Skalický, IFCC reprezentantem doc. Schneiderka, členy

výboru dr. Gotzmannová, doc. Dastych. Předsedou revizní komise byl zvolen dr. Bilyk, členy dr. Louženský, Jaroslava Kubínová. Výbor sekce biochemických laborantů má toto složení: M. Nejedlý, M. Šedinová, M. Vémolová, Z. Rychnovská a Chaloupka. Komise výboru měly následující obsazení: vědecká - prim. Jabor, publikační - doc. Průša, edukační - prof. Racek, management - prim. Verner, kongresová - doc. Schneiderka. Výbor také odsouhlasil, že funkční období předsedy a místopředsedy bude dvouleté, po dvou letech se funkce vymění. Holandské dny budou jako satelitní sympozium 4. sjezdu ČSKB. Zajištěn termín pro Euromedlab Praha ve dnech 26. 5. - 1. 6. 2001 v Kongresovém centru v Praze. Začaly se připravovat sjezdové materiály a informace v zahraničních časopisech. Osloveno kongresové centrum ČLS JEP, aby zajišťovalo organizačně kongres. Prim. Jabor předložil národní číselník laboratorních položek. Společnost předložila MZD ČR čtyři registrační listy k projektu „Vypracování modelových standardů léčebné a diagnostické péče“. Rozhodnuto o finanční podpoře aktivních účastníků mladších 40 let na evropském kongresu ve Florencii. Zjišťován zájem o uspořádání plesu KB. Koncem roku konstatováno, že kapacita kongresového centra ČLS je velmi omezená, a proto nejsou zaručeny požadované služby na přípravu kongresu. Proto osloveny další agentury.

1999

IV. sjezd klinické biochemie Hradec Králové, 26. - 28. 9. 1999. Témata: molekulárně biologické techniky a možnosti jejich využití v KB a laboratorní medicíně, klinická farmakologie a klinická toxikologie, monitorování hladin léků, medicína založená na důkazech, POCT, nové technologie, likvor.

Biolab Vsetín (Velké Karlovice) 20. - 22. 6. 1999

Imunochemické dny Mílovy 16. - 18. 5. 1999, témata: endokrinologie, diabetologie, gynekologie, kostní metabolismus.

Pracovních dnů 5 (3 sekce biochemických laborantů).

Cena společnosti udělena prof. MUDr. J. Rackovi, CSc. za publikaci Klinická biochemie.

Výbor se sešel 10krát. Byla upřesněna spolupráce se SEKK a postup u neúspěšných laboratorí. Výbor bude reagovat, až když laboratoř nebude reagovat na doporučení supervizora k doškolení. Byl zajišťován vlastní stánek s propagací Euromedlabu 2001 na kongresu ve Florencii. Připravuje se otevření webové stránky Euromedlabu. Vědecké radě ČLK navrženo složení oborové komise pro klinickou biochemii. Předseda prim. Kalla, členové prof. Racek, prim. Verner, doc. Schneiderka, doc. Jabor, doc. Průša, prim. Musil. Byli navrženi krajští konzultanti podle nového uspořádání státu. doc. Palička informoval o současném vývoji akreditací v našich laboratořích. Bylo vydáno společné doporučení s NKRL o zrušení TZR a stanovení mukoproteinů. Výbor začíná pracovat na doporučeních pro klinickou biochemii. Prvním doporučením je doporučení o EHK, začíná se pracovat na doporučení o vyšetřování moku mozkomíšního a měření glukometry. Je snaha o soustředění informací o provádění vzácných analýz. Probíhala diskuze ke koncepci oboru KB podle osnovy MZD. Začalo se pracovat na doporučení o screeningu vrozených vývojových vad.

Byla provedena oponentura MZD k návrhu specializační průpravy lékařů a ostatních vysokoškoláků.

2000

Ve společnosti je 1168 členů (lékaři 232, ostatní VŠ 532, SZP 404).

Fons 2000 Pardubice 17. - 19. 9. 2000 s hlavními tématy: vyšetřování likvoru, TDM, informatika, endokrinologie, jakost, veterinární biochemie, molekulární biologie, kazuistiky, sekce mladých klinických biochemiků.

Biolab Ústí nad Labem 25. - 27. 6. 2000.

21. imunochemické dny v Jihlavě, 14. - 16. 5. 2000.

Sjezd molekulární biologie společně s Českou společností pro biochemii a molekulární biologii září 2000.

Pracovní dny 3 (1 sekce biochemických laborantů).

Výbor se sešel devětkrát. 20. 1. 2000 ve Valticích byl podrobně diskutován návrh koncepce KB. Byly stanoveny pracovní skupiny pro vypracování následujících doporučení: kontrola glukometrů, standardizace vyšetření likvoru, POCT, standardizace vyšetření lipidových parametrů, vyšetření moče, vnitřní kontrola kvality a vrozené vývojové vady.

Koncepce oboru byla v únoru postoupena MZd. doc. Palička se stal prezidentem kongresu Euromedlab 2001 a výbor jej pověřil zastupováním a podpisem smluv týkajících se kongresu. Zároveň byli vyzváni všichni členové společnosti k pomoci a spolupráci při přípravě a organizování kongresu. Samostatně probíhaly schůze organizačního výboru. Je vedena webová stránka ČSKB. Na dubnové schůzi prim. Kalla předává funkci předsedy společnosti dr. Friedeckému. Ten ji ale z vážných důvodů nepřijal. V přítomnosti předsedy revizní komise proběhla tajná volba předsedy, do které byl na zbývající dvouleté období opět zvolen prim. Kalla. Návrh doporučení o kontrole glukometrů byl postoupen k oponentuře diabetologické společnosti. Od září 2000 se stal doc. Jabor vedoucím katedry klinické biochemie IPVZ. V listopadu bylo publikováno doporučení o kontrole glukometrů. prof. Zima informoval o závěrečných konzultacích při tvorbě doporučení ke screeningu vrozených vývojových vad v těhotenství. Je snaha přesvědčit pojišťovny o vydání ceníku místo Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami (sazebníku). Vypracováno doporučení o správném zavádění a používání POCT. V prosinci se vzdal funkce předsedy organizačního výboru doc. Schneiderka. Novým předsedou se stal prof. Engliš. doc. Jabor předložil návrhy nových specializačních náplní pro I. a II. stupeň atestací lékařů a postgraduální přípravu analytiků.

2001

Euromedlab 2001 a V. sjezd klinické biochemie v Praze 26. - 31. 5. 2000.

2800 účastníků, spolu s firmami 4070. Vystaveno 1106 posterů.

Biolab Plzeň 9. - 11. 9. 2001 (250 účastníků, 22 přednášek, 10 posterů).

Imunoanalytické dny Zlín (spoluúčast), 8. - 10. 4. 2001.

Pracovních dnů 6 (3 sekce biochemických laborantů).

Výbor se sešel devětkrát. dr. Pollak se spolupracovníky předložili vypracované doporučení o Systému intralaboratorní kontroly spolehlivosti výsledků. Po došlých připomínkách bylo publikováno jako doporučení č. 4. Bylo rozhodnuto uhradit svým členům s aktivní účastí

sjezdový poplatek na Euromedlab a přispět i dalším účastníkům z našich členů. Výbor vzal za své již dříve vypracované doporučení o vyšetření moče, které zpracovali dr. Louženský a dr. Kratochvíla. Vychází z evropského doporučení. Byla schválena prezentace ČSKB na Euromedlabu: prezentace Fonsu, časopisu KBM a historie ČSKB. Výbor uhradil 22 plných registrací a 3 jednodenní. Byl podán návrh předsedovi ČLS JEP prof. Blahošovi na urychlení projednávání nových registračních listů v dohodovacím řízení na VZP. Na říjnové zasedání v Brně byl přizván prim. Lerch k přípravě voleb do výboru v příštím roce. Volby budou opět dvoukolové korespondenční. Prim. Kalla sdělil, že již nebude kandidovat do příštího výboru, ve kterém bude působit jako odstupující předseda. Uzávěrka 1. kola voleb byla v lednu 2002, uzávěrka 2. kola voleb v polovině března 2002. Do konce března vyhlásí volební komise výsledky voleb. Spolu s neurologickou společností bylo ukončeno oponentní řízení k doporučení o vyšetřování moku mozkomíšního a bude publikováno ve Fonsu.

2002

Fons 2002 Pardubice 22. - 24. 9. 2002, účastnilo se 300 posluchačů a 35 firem.

Biolab červen 2002, Olomouc, 280 účastníků, 26 firem, 33 přednášek, 25 posterů.

Imunochemické dny (spoluúčast), Karlovy Vary 28. – 30. 4. 2002.

III. sympozium o hyperhomocysteinemii (spoluúčast), Praha, 14. 9. 2002.

Pracovních dnů 8 (3 sekce biochemických laborantů).

Výbor se sešel 11krát. Na lednové schůzi byl výbor seznámen s vypracováváním registračních listů pro dohodovací řízení. Webovou stránku společnosti perfektně vede ing. Vávrová.

Dr. Skalický informoval výbor, že nebude kandidovat do příštího výboru. Přislíbil další práci se zajišťováním vydávání časopisu Fons. Výbor se kladně vyjádřil k ceníku laboratorních výkonů, který byl vypracován na základě schůzky představitelů laboratorních oborů.

12. 4. 2002 na Kladně proběhla „předávací“ schůze starého a nově zvoleného výboru. Předseda volební komise, prim. Lerch, vyhlásil výsledky druhého kola voleb do výboru ČSKB, revizní komise a výboru sekce biochemických laborantů. Výbor tajnou volbou zvolil za předsedu doc. Jabora, 1. místopředsedu dr. Gotzmannovou, 2. místopředsedu prof. Racka, vědeckého sekretáře ing. Vávrovou. Ve výboru dále pracoval prim. Kalla jako odstupující předseda a doc. Schneiderka jako IFCC reprezentant. Revizní komise zvolila předsedou dr. Louženského, členy se stali dr. Breinek a dr. Bilyk. Výbor sekce biochemických laborantů byl zvolen ve složení: Z. Rychnovská, předseda, M. Šedinová, M. Nejedlý, M. Vémolová a J. Chaloupka.

Hlavními úkoly nového výboru bylo vyhledání a aktualizace dosud vydaných stanovisek předchozími výbory, snaha o zkvalitnění práce laboratoří, revize a aktualizace dosud vydaných doporučení, vypracování plánu tvorby nových doporučení a zahájení přípravy metodických materiálů zajišťujících přípravu laboratoří k akreditačním procesům. Nově navrhl tvorbu dalších doporučení: kardiální markery, laboratorní diagnostika diabetu, validace.

Projednal základní principy registrace laboratoří. Registr laboratoří výbor chápal jako první krok k zahájení procesu zlepšování kvality práce zakončené akreditací. Registrace bude dobrovolná, mezi povinnosti bude patřit zveřejnění údajů o technickém

a perzonálním vybavení. Stanovena pravidla pro pořádání odborných akcí a šíření odborných informací v obou časopisech. Na kongresu v Kyoto byl prof. Palička zvolen členem výkonného výboru IFCC. Byla připravena síť regionální konzultantů. Byla vypracována přehledná tabulka o jednotlivých druzích ocenění, kritériích, frekvenci udělování, kdo podává návrh a komu je možno udělit. Byl rovněž vypracován vzor Registračního listu pro proces k zařazení do Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami (sazebníku).

2003

VI. sjezd klinické biochemie v Hradci Králové, 5. - 7. 10. 2003. Témata: akreditace, kazuistiky, molekulární biologie, POCT, edukace, oponentura doporučení ČSKB. Na sjezdu bylo uděleno in memoriam čestné členství ČSKB prof. Homolkovi.

40. Biolab Praha, 6. - 8. 4. 2003. Témata: likvor, cytogenetika a molekulární biologie, sexuálně přenosné nemoci, diabetologie, informatika v laboratoři.

Pracovní dny 6, (3 sekce biochemických laborantů).

Výbor zasedal 10krát. Byly vypsány granty pro pět účastníků zahraničních kongresů a podpora pěti účastníků na Euromedlabu 2003 v Barceloně. V lednu byl prof. Palička zvolen druhým místopředsedou předsednictva ČLS JEP. 28. - 30. 5. 2003 zasedal v Praze FESCC, který jako své oficiální sídlo zvolil UK v Praze. První laboratoře se hlásí do registru. V březnu 2003 bylo přihlášeno 43 laboratoří. Bylo zhotoveno 20 ks medailí prof. Hořejšího. 6. 5. 2003 došlo ke schůzce zástupců laboratorních oborů k systému managementu kvality v klinických laboratořích. Všichni souhlasili se vznikem pracovní skupiny pod hlavičkou ČLS JEP.

Při jednání výboru v Opočně 19. 6. 2003 bylo zmíněno ukončení I. etapy registru k 30. 6. 2003.

Dohodnuto, že těm, kteří splňují kriteria registru, bude vydáno osvědčení o registraci. Jednáno rovněž o validaci, verifikaci, označení CE a Czedmě. Bylo připraveno doporučení o změně kalibrace hemoglobinu A1c a referenčních mezí. Při ČLS JEP vznikla Rada pro akreditaci klinických laboratoří. Rada měla iniciovat vznik akreditačního orgánu pro klinické laboratoře. Rada viděla svou budoucnost v pozici vědecké a správní rady akreditačního orgánu. Výbor schválil osvědčení o registraci.

2004

Symposium FESCC Praha, 12. - 14. 11. 2004, 80 delegátů z evropských společností KB. Na programu bylo postgraduální vzdělávání v klinické biochemii, komentován různý přístup národních společností, shody a neshody.

Fons 2004, Pardubice, 16. - 21. 9. 2004. Témata: genetický blok, toxikologie, metabolický syndrom, dědičné poruchy metabolismu.

Biolab 2004 Uherské Hradiště, 16. - 18. 5. 2004, témata: akreditace, kontrola kvality, tumorové markery, ateroskleróza.

Pracovní dny 4 (2 sekce biochemických laborantů).

Cena ČSKB za publikaci byla udělena kolektivu: V. Tesař, T. Zima, M. Kálosová: Patho-biochemistry of Nephrotic Syndrome.

Cena ČSKB za výuku udělena dr. Kocnovi za soubor multimediálních edukačních materiálů dostupných on-line na internetu a na CD ROM médiích.

Čestné uznání za zásluhy o obor klinické biochemie uděleno doc. Chromému.

Výbor se sešel 10krát.

Připravuje se vydání příručky Preamalytická fáze, kterou výbor finančně podpoří. V registru laboratoří bylo již 141 laboratoří. Bylo rozhodnuto podpořit registrované laboratoře nákupem Lékařského repetitoria a publikace Lexicon Medicum.

Společnost se aktivně zúčastnila pěti přednáškami na VI. Celostátním pediatrickém kongresu v Ostravě, 8. - 11. 9. 2004. Předplatitelů časopisu KBM je 344 z ČR a 101 ze SR. Je hledána možnost vydávat časopis u jiného vydavatele. Byly domluveny podmínky spolupráce mezi ČSKB a Společností lékařské genetiky k využívání časopisu KBM jako společného publikačního fóra. Na pracovišti OKBH na Kladně byl zřízen sekretariát ČSKB. Jeho správou byl pověřen dr. Bilyk. Bylo vypsáno 5 grantů účastníkům zahraničních kongresů. Z. Rychnovská informovala o zajištění postgraduálního studia zdravotních laborantů. Subkatedra klinické biochemie organizačně spadá pod Katedru podpory zdraví, diagnostiky a laboratorních technologií. Subkatedru vede RNDr. Pavla Hložková, pracuje tam i J. Chaloupka. Na schůzi 26. 2. 04 v Pardubicích požádal dr. Friedecký výbor, aby přijal jeho rezignaci na funkci ve výboru k polovině funkčního období s tím, že i nadále bude rád spolupracovat s výborem ku prospěchu odborné společnosti. Výbor na základě výsledů voleb kooptoval doc. Schneiderku. Počet registrovaných laboratoří stoupl na 152. Na doporučení EC 4 se výbor rozhodl zřídit Národní registr pracovníků v KB. Za předsedu byl doporučen prof. Engliš, národním delegátem prof. Racek. Výbor odmítl předloženou novelu doporučení o vyšetřování likvoru a koordinátorem prací na novele jmenoval prim. Kallu, který vytvoří pracovní skupinu k revizi tohoto doporučení. prof. Kazda odstoupil z funkce vedoucího redaktora časopisu KBM a žádá o pomoc při hledání svého nástupce. Výbor navrhuje do funkce vedoucího redaktora dr. Friedeckého a na místo výkonného redaktora dr. Kocnu.

Výbor vyslovil souhlas se změnou smlouvy se SEKK pro rok 2005 ve smyslu nápravných opatření (upozornění vedení laboratoře, v dalším kroku vedení zařízení, pokud ani potom nedojde k nápravě, pak plátce zdravotní péče). Bylo založeno národní akreditační středisko pro klinické laboratoře (NASKL) jako samostatný odborný orgán při sekretariátu ČLS JEP pro provádění akreditační činnosti. Činnost NASKL byla řízena Radou pro akreditaci klinických laboratoří. V čele NASKL stál předseda této Rady, který byl jmenován předsednictvem ČLS JEP. Prvním předsedou Rady a NASKL se stal prof. Palička. Bylo vydáno doporučení k časové identifikaci laboratorních vyšetření. Byli zajišťováni a postupně školeni inspektoři NASKL. Výbor se rozhodl ukončit spolupráci s NTS ČLS JEP a vydávat časopis KBM u vydavatelství Lexis Nexis CZ s. r. o. Bylo schváleno doporučení o validaci, o které projevil zájem EC 4. Byl vypracován návrh společného kmene vzdělávacího programu pro vysokoškolské - analyticky.

2005

VII. sjezd klinické biochemie v Olomouci, 11. 9. - 13. 9. 2005. Témata: Molekulárně biologická diagnostika extrahumánního genomu, dědičné poruchy metabolismu, klinicko-biochemická diagnostika v hepatologii a gastroenterologii, biochemické markery

poškození myokardu, stopové prvky a mikronutrienty v intenzivní péči, oxidační stres, nové trendy biochemických vyšetření v onkologii, paraproteinemie, biochemická diagnostika neurologických chorob.

Účast 453 posluchačů, 32 vystavovatelů, 60 přednášek, 62 posterů.

Biolab Liberec, 19. 6. - 21. 6. 2005. Témata: Diabetes mellitus, autoimunita, mezioborová spolupráce, vzdělávání. 315 účastníků, 21 firem, 11 vystavovatelů.

Pracovní dny: 4 (3 sekce biochemických laborantů).

Česko-Moravské sympozium laboratorní medicíny Znojmo 29. 5. - 1. 6. 2005.

Výbor se sešel 10krát. Registr klinických laboratoří dospěl ke své 2. etapě. Ze 175 registrovaných laboratoří vyplnilo k 31. 12. 2004 a odeslalo formuláře 127 laboratoří.

Začíná diskuze NASKL a ČIA, kdo by měl laboratoře akreditovat. EC 4 důrazně doporučuje spolupráci odborných společností s národním akreditačním orgánem, členem EA, což je v České republice ČIA, s cílem omezit vytváření duplicitních systémů. Na zasedání Rady pro akreditaci bylo jasně definováno postavení a role Rady a NASKL. Národní středisko pro akreditaci (NASKL) je výkonným orgánem Rady pro akreditaci, která je orgánem předsednictva ČLS JEP. NASKL může být Radou pověřen některými činnostmi (vedení registru, akreditace). Výbor podpořil zveřejnění textu k metodice diagnostiky diabetu dle textu prim. Buryšky ve Zdravotnických novinách. Bylo dokončeno doporučení o časové identifikaci vzorků a doporučení oTAT. Byla rozeslána osvědčení druhé etapy registru.

NKRL začala rozesílat opakovaně neúspěšným v kontrolních cyklech SEKK dopisy s návrhem pomoci. ing. Šprongl odstoupil z funkce ředitele NASKL. Byla vydána Preanalytická příručka. Rada pro akreditaci navázala spolupráci s ČIA. Bylo dohodnuto, že registr a NASKL budou nadále fungovat jako edukační a poradenské středisko pro klinické laboratoře s možností ověřovat úroveň laboratoří v průběhu procesu zvyšování kvality. Výbor poděkoval prof. Kazdovi a dr. Votrubovi za práci ve vedoucích redaktorských funkcích časopisu KBM. Vedoucím redaktorem se stal dr. Friedecký, výkonným redaktorem dr. Kocna. Výbor ČSKB spolu s výborem České diabetologické společnosti vydal stanovisko ke změně rozhodovacího limitu glukózy nalačno (5, 6 mmol/l). Došlo ke změně názvu NASKL na Národní autorizační středisko pro klinické laboratoře ČLS JEP, neboť došlo k dohodě o spolupráci v oblasti zvyšování kvality práce klinických laboratoří a ke Společnému prohlášení ČLS JEP a ČIA a vzniku statutu Společného koordinačního výboru pro klinické laboratoře.

Byl podán návrh na vyřazení 15 obsolentních nebo málo frekventovaných výkonů ze sazebníku. Dokončeno bylo doporučení o diagnostice diabetu. Nastala změna ve funkci výkonného redaktora. Místo dr. Kocny se stala výkonnou redaktorkou ing. Vávrová.

Prim. Lerch byl doporučen jako předseda volební komise. Volby budou opět dvoukolové a korespondenční. Dokončeno bylo rovněž doporučení o nejistotách měření a bylo schváleno revidované doporučení o vyšetřování moku mozkomíšního a o laboratorním screeningu vrozených vývojových vad v prvním trimestru těhotenství.

2006

Fons 2006 Pardubice, 17. - 19. 9. 2006.

Biolab 2006 Český Krumlov, 21. - 23. 5. 2006. Témata: Tumorové markery, biochemie a diagnostika zánětu, kardiovaskulární diagnostika, POCT, informační technologie.

Přes 300 účastníků, 21 přednášek, 23 posterů.

Pracovních dnů 7 (3 sekce biochemických laborantů).

Výbor zasedal 8krát. Na schůzi 13. 2. 2006 předseda volební komise prim. Lerch seznámil výbor se jmény kandidátů do 2. kola voleb. Volební komise zasedala pak 23. 3. 2006, kdy došlo ke sčítání hlasů. Byla schválena finální verze doporučení validace a verifikace molekulárně biologických metod, založených na analýze extrahumánního genomu.

Na schůzi 19. 4. 2006 na Kladně vyhlásil předseda volební komise výsledky voleb. Výbor byl zvolen v následujícím složení: prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA - předseda, ing. Jaroslava Vávrová, Ph. D. - vědecký sekretář, prof. MUDr. Jaroslav Racek, DrSc. - místopředseda, RNDr. Martin Radina - místopředseda, ing. Luděk Šprongl - pokladník, prof. MUDr. Antonín Jabor, CSc., RNDr. Dagmar Gotzmannová - členové výboru.

Pro zachování kontinuity se výbor rozhodl funkcí reprezentanta IFCC i nadále pověřit doc. MUDr. Petra Schneiderku, CSc. Revizní komise zvolena takto: RNDr. Gustav Louženský - předseda, RNDr. Hana Benáková, MBA, RNDr. Petr Breinek - členové.

Výbor sekce biochemických laborantů zvolil do funkce předsedy Zdeňku Rychnovskou, místopředsedkyní Martinu Bunešovou, vědeckou sekretářku Marii Vémolovou, členy výboru Miloše Nejedlého a Jaroslava Chaloupku.

Výbor byl seznámen s akreditovanými pracovišti pro vzdělávání v oboru klinické biochemie podle zákona 95/2004. Koncem června proběhlo poslední školení posuzovatelů klinických laboratoří. Po jeho absolvování je pracovník oprávněn provádět posuzování v klinické laboratoři jako expert ČIA nebo posuzovatel NASKL. Na červnové schůzi výbor blahopřál prof. Paličkovi k jeho 60. narozeninám a následující den se v Hradci Králové konal slavností pracovní den. Bylo jednáno se zástupci Stapra o dalším osudu bulletinu Fons a o jeho pravidelném vydávání. Výbor sekce biochemických laborantů odsouhlasil návrh na dvouletý interval konání Biolabu. ing. Vávrová požádala výbor, aby zaujal stanovisko k dalšímu fungování webové stránky ČSKB (spravování stránky, organizační a obsahové uspořádání a ujasnění pravidel redakčního režimu). Byla navržena nová struktura stránky. Časopis KBM začal být rozeslán zdarma všem vysokoškolákům společnosti. Balance časopisu byla pozitivní, sponzorování od ČSKB se na rok 2007 snížil na 250 000 Kč. Byla novelizována doporučení o EHK a správném zavádění a používání POCT. V tisku je Metrologická příručka pro vysokoškoláky společnosti. doc. Schneiderka odstoupil z funkce reprezentanta IFCC, tuto agendu převzal prof. Jabor.

2007

VIII. sjezd klinické biochemie, České Budějovice, 23. 9-25. 9. 2007 s tématy: Septické stavy, farmakogenomika, nefrologie, nové techniky v biochemii a molekulární biologii, hemokoagulace, toxikologie, perzonalizovaná laboratorní medicína, plenární schůze.

Tohoto se sjezdu se historicky účastnilo nejvíce účastníků – 532 a vystavovalo celkem 28 firem. Program a abstrakta sjezdu vyšly jako supplementum časopisu Klinická biochemie a metabolismus.

Pracovní dny: 9 (4 sekce biochemických laborantů)

Více jak 100 pracovníků oboru se zúčastnilo Euromedlabu v Amsterdamu 3. 6. -7. 6. 2007

Congress of the International Society for Oncodevelopmental Biology and Medicine (ISOBM), Praha, 15. -19. 9. 2007 – spoluúčast.

Výbor se sešel celkem 9x. Na dubnovém zasedání prof. Jabor abdikoval na funkci člena výboru a současně požádal o uvolnění z funkce reprezentanta IFCC a zástupce v Radě pro akreditaci. Výbor jeho stanovisku vyhověl a novým členem výboru se stal doc. MUDr. Milan Dastych, CSc., který byl ve druhém volebním kole na dalším místě s počtem 203 hlasů, stal se též druhým zástupcem v Radě pro akreditaci. prof. Jabor se stal ředitelem NASKL. Novým reprezentantem IFCC a EFCC (vznikla sloučením FESCC a EC 4) se stal prof. Racek. Do dubna 2007 splnily požadavky Auditů 1 čtyři laboratoře. Výbor schválil návrh nepodkročitelného minima personálního vybavení laboratoří pro obor klinické biochemie u laboratoří poskytujících služby pro akutní lůžkovou péči, pro ambulantní specialisty a praktické lékaře, pro screening vrozených vývojových vad v 1. a 2. trimestru těhotenství, vyšetřování moku mozkomíšního a stanovil postup v případě, že na pracovišti pracuje lékař nebo analytik, který nespĺňuje požadavky k samostatnému výkonu lékařské nebo analytické praxe a vysvětluje instituci lektora.

Byly vytvořeny nové webové stránky společnosti.

Byli osloveni někteří členové společnosti k napsání historie a vzpomínek na dění v ČSKB pro přípravu publikace k 50. výročí vzniku ČSKB v roce 2008.

Výbor schválil aktualizované doporučení o vnitřní kontrole kvality a nová doporučení: Doporučení ke stanovení biochemických markerů poškození myokardu a Doporučené diagnostické a terapeutické postupy pro všeobecné praktické lékaře - Laboratorní metody – část. 1. Biochemické metody ve spolupráci se Společností všeobecného lékařství.

Byla zahájena příprava k zapojení naší společnosti do projektu AACC Lab test online, jehož práva v Evropě v současné době spravuje EDMA. Tento projekt je určen k edukaci nejen odborné, ale i laické veřejnosti z oblasti laboratorní diagnostiky.

Předsedové ČSKB

Prof. MUDr. Jaroslav Hořejší, DrSc.	1959 - 1969
Prof. MUDr. Jiří Homolka, DrSc.	1969 - 1990
Doc. MUDr. Vladimír Palička, CSc.	1990 - 1998
Prim. MUDr. Karel Kalla	1998 - 2002
Doc. MUDr. Antonín Jabor, CSc.	2002 - 2006
Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.	2006 - dosud

Vědeční sekretáři ČSKB

Doc. MUDr. Jiří Homolka, DrSc.	1959 - 1969
Prim. MUDr. Radmil Podivínský	1969 - 1985
Prim. MUDr. Karel Kalla	1985 - 1998
Ing. Jaroslava Vávrová, PhD.	1998 - dosud

Seznam použitých zkratk

BCB	časopis Biochimia Clinica Bohemoslovaca
EHK	externí hodnocení kvality
EB	výkonný výbor
FV	federální výbor
FESCC	Fórum evropských společností klinické chemie
GIT	gastrointestinální trakt
ILF	Institut pro lékaře a farmaceuty
IFCC	Mezinárodní federace klinické chemie a laboratorní medicíny
IPVZ	Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví
KB	klinická biochemie
KBM	časopis Klinická biochemie a metabolismus
MKB	mladí kliničtí biochemici
MZd	ministerstvo zdravotnictví
NKRL	národní kontrolní a referenční laboratoř
NASKL	národní akreditační/autorizační středisko pro klinické laboratoře
OKB	oddělení klinické biochemie
SEKK	Systém externí kontroly kvality s. r. o.
TZR	thymolová zákalová reakce
TDM	terapeutické monitorování léků
TAT	turn around time
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna